

25 ÅR MED HARADS VÅRDCENTRAL

Av Inga-Lisa Öhrvall, Harads

För 25 år sedan...

Söndagen 14 augusti 1982 visades Harads vårdcentral för allmänheten. En stor skara intresserade fyllde snabbt entrén.

Direktionens ordförande Kjell Carlsson invigningstalade och gratulerade befolkningen i Harads med omnejd. En framsynt landstingsinvestering hade skapat möjlighet till kvalificerad närsjukvård samordnad med kommunens socialtjänst och folktandvården.

Haradsmusikanterna underhöll. Folktandvården informerade om munhygien och bra kost. Alla inbjöds till rundvandring i lokalerna och att delta i en tipstävling. Det bjöds på kaffe och bröd.

Planering och projektering i unik samverkan

Landstinget beslutade 1978 att bygga vårdcentral med anslutet sjukhem i Harads. En unik samverkan resulterade i att man i Harads hade kommit längst i samordning mellan kommun och landsting vad gäller äldreomsorg, närsjukvård och folktandvård.

Vårdcentralens kök svarade för kosten till de äldreboende på sjukhem och Edestrand och även till pensionärer i Harads. När daghem/förskola togs i bruk i gamla läkarstationens lokaler levererades lunchen från vårdcentralen.

Lokaler för arbetsterapi, sjukgymnastik, fotvård och hårvård samnyttjades. Kommunens socialtjänst fick sin expedition i vårdcentralen. Försäkringskassans lokalkontor och Apotek inrättades i vårdcentralen.

Personalrepresentanter och tekniker samverkade och lyckades med sina erfarenheter skapa moderna, ändamålsenliga och framför allt lättarbetade lokaler.

Närsjukvården under ett tak

I vårdcentralen fanns all närsjukvård samlad; läkarmottagning med lokaler för två distriktsläkare, distriktsvård, mödra- och barnhälsovård, sjukgymnastik, arbetsterapi, fotvård och kuratorsverksamhet.

Ett 80-tal personer var anställda, varav huvuddelen för vård av de boende på sjuemmet

På plats på jubileumsdagen var Inga-Lisa Öhrvall, enhetschef, Margareta Englund, förstachefen för vårdcentralen i Harads, och Elisa Lindgren, verksamhetschef för Harads och Erikslunds vårdcentraler.

Foto Lars-Henrik Andersson Norrbottens-Kuriren

Förändringar i verksamheten och lokalernas användning

Efter några år stängdes Försäkringskassans lokalkontor. Socialkontorets öppethållande minskades och kontoret stängdes. verksamheten flyttades till Boden.

Ädelreformen gjorde att kommunen övertog sjukhem och kök i början av 90-talet och de anställda i dessa verksamheter fick kommunen som ny arbetsgivare. Bodens kommun hyrde lokalerna av landstinget och utökade med 6 lägenheter på nedre plan där det tidigare hade varit sjukgymnastik.

Distriktsvården införlivades med läkarmottagningen och sjukgymnastiken flyttade upp från nedre planet till distriktsvårdens tidigare lokaler. Folktandvården inredde nya lokaler och flyttade till borte delen av gamla distriktsvården, där de fick en egen ingång. Fotvården flyttade upp från nedre planet till gamla akutmottagningen.

Av kostnadsskäl genomfördes ytterligare minskning av vårdcentralens lokalyta. Sjukgymnastik och fotvård flyttade då in i läkarmottagningens lokaler.

Bodens kommun har de senaste åren dragit ned på sin verksamhet i vårdcentralen. Kök och matsal stängdes 2006 och maten till äldreboendet levereras nu från skolans kök. Sjukhemmet är under avveckling efter kommunalt beslut 2007 om nedläggning.

Vårdcentralens väntrum

Närsjukvård och friskvård

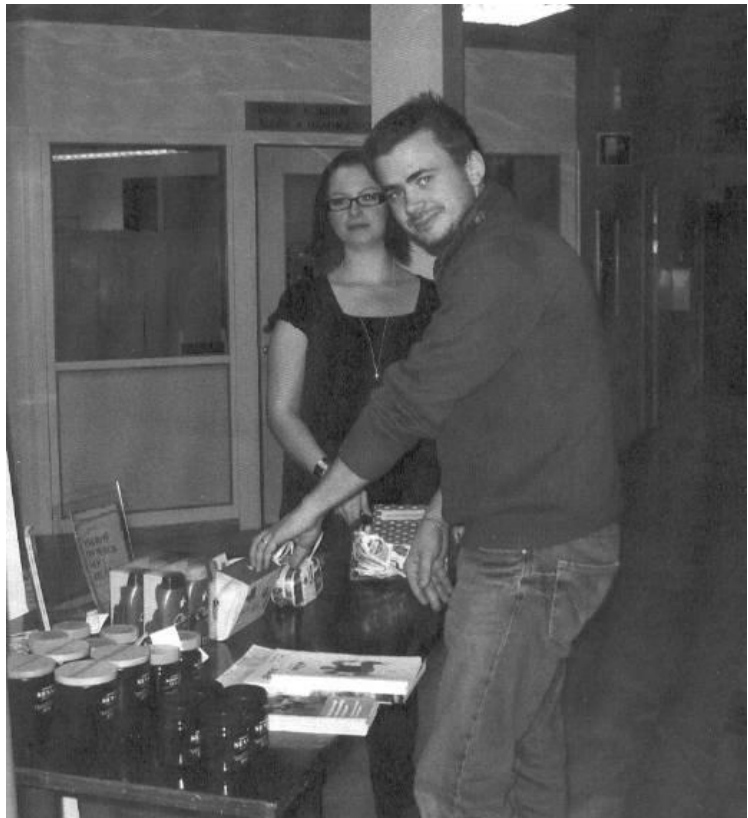
Förutom att bedriva bassjukvård för de boende har vårdcentralens personal alltid varit intresserad att ge tips och råd om hur man bevarar hälsan. Butiksprojektet 1993, riktat till personer som arbetade med försäljning av livsmedel, syftade till att erbjuda ett nyttigare livsmedelsutbud i våra affärer. Rökningens skadeverkningar och hjälp till rökavvänjning har presenterats genom utställning på Haradsdagen vid flera tillfällen. Rökslutargrupper har hållits på vårdcentralen liksom grupper för livsstilsförändring. Friskvårdsdagar har hållits på vårdcentralen och ute på byn.

Vårdcentralen idag

Befolkningsunderlaget har minskat och är nu ca 1500 boende i området. Landstingets primärvård, Folktandvård och Apoteket finns kvar om än med minskat öppethållande.

I Primärvården finns fortfarande de flesta verksamheter kvar. Läkarmottagningen är bemannad 3 dagar i veckan och stänger 8 veckor under sommaren. Distriktssköterska, barnhälsovård och möjlighet till provtagning finns 5 dagar i veckan. Arbetsterapeut, sjukgymnast och fotvård finns men inte alla dagar i veckan.

Samarbete med Erikslunds vårdcentral gör det möjligt att bedriva fortsatt verksamhet. Tjänster delas mellan vårdcentralerna och akut sjuka patienter tas om hand av Erikslund, när vi inte har läkare i Harads. Samverkan gäller också vårdcentralsledning, mödrahälsovård, arbetsterapi och jourverksamhet.

*Fredrik Berglund och Sofie Halleman
demonstrerar apoteksvaror*

Fortfarande hållbart efter 25 år

Flera som var anställda när vårdcentralen invigdes 1982 arbetar fortfarande kvar i primärvården eller äldrevården. Läkare och sjukgymnaster är de personalkategorier som har skiftat mest.

Lokalerna har ändrats för nya användningsområden men många av rummen är oförändrade sedan 1982, och det finns också mycket kvar av den första utrustningen som fortfarande fungerar. För att anknyta till invigningstalet har det visat sig vara en bra planering som föregick vårdcentralens byggande och utrustning.

25-års jubileum

I november 2007 inbjöds befolkningen till Öppet Hus att fira 25 år med vårdcentralen. Gruppen Smile, ungdomar från Harads, stod för musikunderhållningen. Primärvården, Folktandvården och Apoteket samverkade och presenterade sina olika verksamheter. Det bjöds på tipspromenad och kaffe.

Vi som arbetar på vårdcentralen har alltid känt stort stöd från befolkningen och hoppas kunna ge fortsatt god vård och service.

Ann-Kristin Lundberg och Monica Mattsson välkomnar besökare under jubileumsdagen